

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

Datum : 6 november 2012
Uw kenmerk : 2012MME145
Ons kenmerk : 80C922D3
Contactpersoon : Gwen Boon
E-mail : Gwen.boon@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 2055
Bijlage(n) : 0

Onderwerp: Resultaat fase 2 traject Toekomst Recreatie(schappen): rapport *Innovatief Doelen Bereiken* van BCI/Orange Olive

Voorgestelde behandeling:

Ter bespreking

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

In een Randstedelijke provincie als Utrecht is het recreatief- en toeristisch aanbod van groot belang voor de leefbaarheid, vitaliteit en economische ontwikkeling. Gemeenten en provincies staan voor de vraag hoe zij de recreatieve voorzieningen, waar zij verantwoordelijk voor zijn, op een duurzame manier kunnen behouden en kunnen voldoen aan de vraag van hun inwoners. De vraag naar recreatieve voorzieningen neemt toe en de aard en het karakter van de vraag wijzigen; bijvoorbeeld toename vraag naar kwaliteit, bijzondere ervaringen en veel doen in weinig tijd. De eis om flexibel en vraaggericht te kunnen inspelen op veranderende marktomstandigheden, zorgt ervoor dat de 'oude' manier van plannen, ontwikkelen en beheren niet meer werkt. Een meer ontwikkelingsgerichte aanpak met publiek-private samenwerking en bijbehorende plannen is nodig.

De provincie Utrecht is met de gemeenten het traject Toekomst Recreatie(schappen) gestart en heeft hiervoor een stuurgroep Toekomst Recreatie(schappen)¹ in het leven geroepen. De stuurgroep trekt – onder voorzitterschap van provincie Utrecht - het traject.

Doel van dit traject is de ontwikkeling, exploitatie, onderhoud en beheer van (bovenlokale) recreatieve voorzieningen op een duurzame wijze te organiseren en financieren.

De financieringsvraag (fase 2) speelt in dit traject een prominente rol. Het is in de huidige tijdsgeest niet te verwachten dat alle noodzakelijke investeringen in de toekomst door de overheid worden gedaan. In een sector waar in de provincie Utrecht € 2,4 miljard omgaat en waar (omgerekend) bijna 28.000 voltijdbanen mee gemoeid zijn, moet het mogelijk zijn (meer) private kostendragers te vinden. Dit vraagt om creatieve en proactieve oplossingen van alle betrokken partijen en zal leiden tot meer publiek-private samenwerking.

Op 1 februari j.l. hebben we daarom de opdracht gegund aan de bureaus Buck Consultants International (BCI)/ Orange Olive om mogelijkheden in kaart te brengen voor alternatieve financieringsmogelijkheden. Op 22 oktober heeft u het resultaat, het rapport *Innovatief doelen*

¹ Stuurgroep bestaat uit gedeputeerde Recreatie van provincie Utrecht, voorzitters van de vier recreatieschappen, wethouder Recreatie van gemeente Utrecht en voorzitter regio Amersfoort.

bereiken, en een informatieve notitie over de stand van zaken inzake het traject Toekomst Recreatie(schappen) ontvangen. Op 19 november staat het rapport ter bespreking op de agenda van de commissie MME. In deze Statenbrief lichten wij u kort de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het rapport *Innovatief doelen bereiken* toe en hoe wij als GS de discussie in de stuurgroep willen voeren.

Voorgeschiedenis

Op 3 oktober 2011 heeft u de Startnotitie traject Toekomst Recreatie(schappen) vastgesteld. Wij volgen nog steeds de lijn van deze Startnotitie. Het traject bestaat uit 3 fasen (het “wat”, het “hoe” en het “wie”). Fase 1 is afgerond: uw Staten hebben op 23 april 2012 de *Visie Recreatie en Toerisme 2020* vastgesteld.

Essentie / samenvatting:

Het rapport *Innovatief doelen bereiken* is één (belangrijk) onderdeel van het traject Toekomst Recreatie(schappen). Het biedt handvatten in wat nog nodig is aan overheidsfinanciering en wat nodig is om meer marktwerking te krijgen.

Naar aanleiding van het onderzoek zijn BCI's/Orange Olive's belangrijkste conclusies:

1. De overheidsuitgaven voor recreatie en toerisme staan onder druk. Met het huidige overheidsbudget en de huidige manier van werken zal de kwaliteit van het recreatieve aanbod verslechteren en ook in kwantiteit niet meer kunnen voldoen aan de groeiende recreatieve vraag.
2. Er is een grote focus op kostenbesparing.
3. Verdienpotentieel is beschikbaar maar blijft onbenut.
4. 100% financieren uit de markt is onhaalbaar.
5. De wens om ondernemers te laten meebetalen is erg opportuun.
6. Er bestaat een groot spanningsveld in de tijdsspanne die gemoeid is met doorlooptijden voor vergunningverlening (aan overheidszijde) en de tijd die ondernemers hebben om hun initiatief te realiseren.
7. Wantrouwen en argwaan overheersen tussen publieke en private partijen.
8. Samenwerking en synergie in de recreatiegebieden staat nog in de kinderschoenen.
9. Gebrek aan integrale benadering en flexibiliteit bij overheden.
10. Een overheid die zoekende is.

Volgens BCI/Orange Olive kan de Utrechtse aanpak succesvol worden ingezet als de volgende aanbevelingen worden opgepakt:

- Gedifferentieerde aanpak per gebied.
- Aanstellen van een gebiedsregisseur.
- Lokale slagkracht organiseren in een mini-economie.
- Financiële funding realiseren vanuit een gebiedsfonds/recreatiefonds.
- Toerusten van overheidspartners op hun nieuwe faciliterende rol.

Onze insteek voor fase 3 zal de volgende zijn:

- De stuurgroep is – met gedeputeerde Recreatie van provincie Utrecht als voorzitter – trekker van het traject Toekomst Recreatie(schappen).
- Behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie en toerisme) is een provinciaal belang.
- De verdere invulling van de rol van gebiedsregisseur is belangrijk. De rol die gebiedscommissies West en Oost en bijbehorende programmabureaus hierbij kunnen spelen, dient te worden onderzocht.
- Wij zijn bereid om ten behoeve van ‘ruimte voor ondernemerschap’ de planologische mogelijkheden nader te onderzoeken, zoals de inzet van een inpassingsplan. Dit kan onderdeel zijn van de inhoud van de instrumentenkoffer die de gebiedsregisseur ter beschikking komt te staan.

- Wij willen meer inzicht in de maatregelen die nodig zijn om het genoemde verdienpotentieel in *Innovatief doelen bereiken* te behalen.
- Wij willen dat de toekomstige organisatie van ontwikkelen, onderhouden en beheren van recreatieve voorzieningen meer ondernemend en ondernemersgericht is en willen weten hoe dit gestimuleerd kan worden (door de provincie).
- Wij vinden dat de baten meer terecht moeten komen waar de kosten worden gemaakt. Wij willen onderzoeken welke mogelijkheden daarvoor zijn en welke maatregelen we eventueel moeten nemen.
- Wij voelen een verantwoordelijkheid voor de (boven)regionale routestructuren voor wandelen, fietsen en varen.

Wij vragen u of en zo ja welke opmerkingen u ons en de stuurgroep wilt meegeven en of u nog aanvullingen heeft op bovenstaande.

In deze fase worden dus nog geen beslissingen genomen, maar wordt van alle deelnemende gemeenten, provincies en betrokken gebiedspartijen input gevraagd. De omvorming van de recreatieschappen is geen aangelegenheid waarover de provincie Utrecht alleen beslist, maar ook alle deelnemende gemeenten en provincie Noord-Holland. In fase 3 zal, met alle informatie uit fase 1 en 2 en de verschillende bijeenkomsten die zijn en worden georganiseerd, toegewerkt worden naar 1-3 organisatiemodellen die vervolgens aan alle deelnemers weer worden voorgelegd.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Het rapport *Innovatief doelen bereiken* vormt een bouwsteen voor het traject Toekomst Recreatie(schappen) dat uiteindelijk moet leiden tot een betere uitvoering van het beleid. Uw opmerkingen worden in fase 3 samengevoegd met alle opmerkingen van deelnemende gemeenten en betrokken gebiedspartijen en de onderzoeken uit fase 1 en 2 en 3.

Financiële consequenties

n.v.t.

Vervolgprocedure/voortgang

Fase 3 – de organisatievraag - is in september 2012 al gestart. Nu alle feiten op een rij staan en een ambitie is geformuleerd, is de vraag wat dit ons leert voor fase 3 en welke keuzen gemaakt moeten worden. Het is de bedoeling dat eind 2012/begin 2013 er 1 tot maximaal 3 door de stuurgroep gedragen varianten worden gekozen, die begin 2013 aan alle achterbannen worden voorgelegd. De implementatie kan dan plaatsvinden in 2013 en 2014. De snelheid hangt mede af van de gezamenlijk gevoelde urgentie door partijen, de wens om hierin samen op te trekken en uiteindelijk om hier een gezamenlijke keuze in te maken.

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten

Wij vragen de Statencommissie de conclusies en aanbevelingen uit het rapport *Innovatief doelen bereiken* en onze insteek hierbij te bespreken en ons en de stuurgroep eventuele opmerkingen en aanvullingen mee te geven.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, H. Goedhart